+II

HARMATOLUR ISLANDS

YFIR

GREIFA

OTTO THOTTS

BURTFÖR UR ÞESSUM HEIMI

ÞANN 10 SEPTEMBRIS 1785.

FRAMFÆRDAR

AF

EINUM ÞESSA LANDS NIDIA.

PRENTADAR I KAUPMANNAHÖFN 1785.
HIÁ J. R. THIELE.

Hafdi nótt, er næzta lifdum,
Nidrhleypt af myrkva ridi
Felldi svörtum fyri birtu
Fagrliómandi dagsins blóma;
Yss og glaumr anna heima
Allr var í þagnir fallinn,
Blídr fadmadi bródir dauda
Brióstit mitt af sorgum qvittat.

Þóttumz eg, en hulinn var háttr,
Horfinn braut úr Dana lautum
Eitt á land, er óbygd syndiz,
Undarlegt er þykia mundi;
Nidr hafdi svo diúpum drepit
Dölum Náttúran al · máttug,
At ei sá nema heidann himin,
Heimr níundi þótti fundinn.

Hollt og ſandar, grænar grundir
Grár nam hielu dylia þeli,
Hafdi lagit Hræſvelgs megin
Húd á vötn, ſem fætur trúdu.
Fiöll ſvo há, eg hugdiz trúa
Himins boda máttar-ſtodir
Skállda fram á Fimbul-öll dum,
Falldin hvít med jökul aldinn.

Elldr gaus med ógna Fræſum,
Allt réd ſkiálfa, jörd og giálfr,
Bruna-ſandr byrgir grundu,
Brádnud griót í ſtraumum flióta,
Reidir orga, rignir biörgum,
Reykr og fyla degi ſkyla,
Hélldum Ragnaröckri gégna,
Rídaz mundu lok á ſtundir.

Sefaz ógn; í reyk eg ráſa
Ràda-villtr um jördu ſpillta,
Merki lagdrar manna-bygdar
Mörg eg leit og fallna hörga;
Loks at ſkála- hittum hæli,
Hvidar í loga deigr vidr,
Alldit víf í illum felldi
Innar lág í því fá-ſinni.

Dauſt

Dauft var útlit dögla braurar,
Dundi hregg af fiónar-veggium.
Andlit, fætur hennar og hendur,
Höfud-dúkr og föt á búki
Voru leikin öll miög illa
Ædi feliu racka fkædu;
Þuldi hún fyri þeffu fkálldi
Þvílíkt mál í ftefia briáli:

Gröm eru ofs Gud,
Gröm eru örlög,
Allir hverfa ofs
Eymda ftraumar.
Ört mun ofs qvedinn
Alldr-tili,
Sem gæfa öll
Geck til þurdar.

Búfmala fellis
Fáar leifar,
Þann er Sióla rád
Sæfdann gar,
Svellti óáran
Samfellt gengit,
Svo börn or féllo
Af biargarleyfi.

Opt

Opt höfum þúngt
Af undirfolldar
Tanna vargi
Tión umbedit;
En alldrei svo banvæn
Bit um hlotit,
Sem lík ort og land
Leifir nú siónum.

Þyngir enn meirr
Þessa harma
Astvinar mikils
Andlát fregit,
Sá oss var Oddviti
Æski-vina,
Sá oss var Tiva
Totti sannr.

Mál vor hann flutti
Mezt til bóta
Fyri Jöfri vorum
Allra manna,
Hugd og velgiördir
Hylmis ótal
Oss gat hann mezt
Allra manna.

Vant

Vant er oss orda,
Vant er minnis,
Lofstyr at lysa
Látins Herra,
Svo at nockrum hlut
Nafnbóta veg
Og manndygd Hans
Matti gégna.

Einhverr var Hann meztr
Ödlíngsmennis,
Er hverfdu öndvegi
Hylmis Dana;
Einhverr var Hann meztr
At mentum hám
Lærdóms og vitru
I velldi Dana.

Einhverr var Hann Tyggia
Trúfastaztr
Og sannaztr vinr
Siklíngs ríkium
Frá því metord tók
At Mærings bodi,
Ennþótt útlendu
Alinn blódi.

Samqvædi mun giallda
Seggia hverr,
At ei hafi Styrir
Ægis-láda
Att í hird ſinni
Annann meirr
Löndum og lydum
Lidſinnanda.

Oglada tíma
Ölldum víſa,
Þá er endrkallaz
Yta hugum,
Dygd Hans og dád
I Döglíngs ríki
Skærar lióſum degi
Skinit hefir.

Sú gaf Honum endr
Seſs hinn forna,
Þá er myrkr jókz
I Mildíngs ranni
Og Hann vard
Utar víkia
Fyrir ofbelldi
Ôdlíngs ſvika.

Miög

Miög ſvo á Honum
Menta frami
Lærdóms og liſta
Lof at giallda;
Framar þær enn meirr
Födr - vinar,
Efſta ſkipan
Hiá ölld hinztri.

Má ſvo atqveda
Meztum ſanni,
At Hann ſér
Siálfum lifdi't,
Lifdi Hann at helldr
Landi einu,
Þat er áſt vid batt
Meir enn afa - jörd.

Inni hverr er má,
Hvat ofgat Honum
Vináttu Hilldíngs
Og hæztra vega
Og ſanngiarns hvers
Sæmdar umdæmis,
Utan makligleikar
Mannvals einir.

Auk grids med Gudum
Gædíngi þeim
Eru laun liós
Fyri líf frómazt:
At heiti Alfödur
Hærra gæddiz,
Enn Gud-ſkálld krynt
Gat mann-alldurs.

Æſkium og æſkium
Allda Stióra
Og komandi meirr
Qviſtum ættar:
At háſtól þeirra
Hverfi jafnan
Maki ófárr
Mæríngs vinar!

Hvílir Gædíngr
I Guda-værd;
Heilagt ſé Hans minni
Mér og vorum,
Heilagt ſé Hans minni
Heimi giörſtum!
Blesſiz þat og blómgiz
Unz bifröſt ferr!

Eptir

Eptir þetta þagnadi Niptar
    Þvengláds ellda ſorgarſtrengr,
Mögnud ſkúr af ſkyum augna
    Skvakandi féll um vánga raka.
Vöknudum, þeim at þrotnum draumi,
    Þorna-grundar tölur mundum,
Rédum ört, at reyndar birti
    Ruſu módur alldna ſliódit.

Skyllda mín vid Módur-folldu
    Mér vard liós, at ſkyldi géra
Harmatölur hiarta-vörmu
    Hölldum kunnar þeſſi munnr,
Þær hún taldi um dáda dyrann
    Döglíngs vin í lióſi hinu,
Vidrkénníng ſína at ſanna
    Sveit fyrir Hans velgiördir neytar.

Fri Oversættelse
af
Islands Sørgesang
over
Greve
Otto Thotts
dødelige Afgang.

Frembragt
ved
een af dette Lands Sønner.

Den sidste Nat havde nedladt sit sorte Forhæng for Dagens klare Lys, og de menneskelige Forretningers Tummel havde lagt sig, da en sød Søvn overfaldt Poeten, og han drømte, han var kommen hen i et, efter Anseende, ubeboet Land, som forekom ham meget underligt; thi den almægtige Natur havde der nedsænket saa dybe Dale, at Poeten troede sig at være i den (hos de gamle Skalde omtalte) niende Verden

den her nede; Banker, Sandstrækninger og de grønne Marker vare overhyllede af Riimfrost, og Vinterguden havde lagt en Skorpe paa Vandene, som Foden troede; Fieldene, som oventil vare bedækkede med evig Snee, saa høie, at Poeten bildte sig ind, de maatte være de gamle Skaldes Himmelstøtter, sprudede Ild med forfærdelige Knalde og Susen, saa at Jord og Hav og alting rystede, og forbrændt Sandstøv skiulte Jorden; smeltede Klipper flode bort i Strømme, Torden brølede, Kampestene nedregnede, og Røg og stinkende Damp skiulede Dagen, saa at Poeten troede, at dette var Ragnarøckur, og Tidens Ende var for Haanden. Da disse Forfærdelser mindskedes, vankede han henrykt og raadvild her og der omkring paa det fordærvede Land, hvor han traf mange Tegn til forladte Boeliger og ødelagte Gudshuse. Tilsidst kom han til en Hytte, hvor der brændte Ild paa Gulvet, og en bedaget Kone, i revne Klæder, laae allene indensfor. Denne saae meget bedrøvet ud, og Taarer strømmede af hendes Øine; hendes Klæder og Legeme selv vare meget ilde tilredte af den ødelæggende Ild; og hun sang i en lav og sørgende Tone, dog saa Poeten hørte, følgende:

"Guderne ere vrede paa os; vor Skiebne er "grum; alle Elendigheders Strøm haver omgivet os; "snart er nok vores Undergang bestemt, ligesom Lyk-

"ken

» ken har forladt os. Den liden Rest, som en grusom » Pest (hvilken Majestetens Viisdom fik standset) levnede af vore Hiorde, har en Række af Uaar giort » Ende paa, saa at mine Børn ere ynkelig omkomne. » Ofte have vi liidt meget af den underjordiske Ild, » men aldrig faaet saa dødelige Saar, som vort Land, » ja mit Legeme selv, nu kan fremvise. Og nu forøges » min Bedrøvelse over disse smertelige Tilfælde ved vor » store Vens dødelige Afgang; en Vens, hvilken var » som Formand for vore bedste Venner, og ret ligesom » en Gave fra de velgiørende Guder (*): thi fremfor » alle har han meest talet vore Anliggender for Tronen, » og tilbragt os Kongens Naade og utallige Velgierninger. Vi mangle Ord og Hukommelse, for at » forkynde denne salige Herres Roes saaledes, at det » nogenlunde maatte svare til hans høie Stand og Dyder. Nok: at han var en af de største, lærdeste » og viseste Ministre, som nogensinde have omringet » Dannertronen; at han, fra den Tid Kongen gav » ham nogen Myndighed, var een af de retskafneste og » redeligste Mænd i Rigerne, skiønt af fremmed Herkomst. Enhver vil vel sande med os, at Dannerkongen vel neppe har havt nogen om sig, som » bedre har villet hans Landes og Undersaatters Vel. » Endog i de Perioder i Staten, for hvilke man er » uglad,

(*) Her allnderes i det Islandske til den afdøde Greves Navn, hvor Oddur (Otto) betyder det Forreste, deraf Oddviti, en Forgænger, og Totti, eller Toddi, en Gave.

„uglad, naar man kalder dem for Tanken, har h…
„høie Dyd og Retskaffenhed skinnet klarere end…
„gen. Og denne forskaffede ham igien sin forrige
„Post, da List havde sneget sig ind til Tronen, og
„han maatte vige for Bedragerens Overmagt. Hvor
„meget have ikke de Danske Muser at takke denne
„Store; da han stedse har beskyttet og befordret Lær-
„dom og de ædle Konster, ja endog ved sin sidste Vil-
„lie stræbet, at befordre dem hos Efterkommerne?"

„Man kunde vel sige, at han ikke har levet for sig
„selv, men for den Stat, han elskede høiere, end hans Fæ-
„dres Stat. Hvad tilbragte vel denne Udvalgte sin Kon-
„ges Naade, Ærestrin, og enhver Retsindiges Høiag-
„telse, uden allene hans Fortienester? Foruden hans
„salige Opholdssted, som hans retskafne Vandel forsik-
„rer om, er hans Belønning her i Livet klar for os,
„at han, nemlig, efter Alfaders Forjættelse, har opnaaet
„en, over den kronede hellige Skalds (Davids) For-
„modning, høi Alder. Vi ønske meget, og tilbede
„vores Monark, og hans tilkommende Slægter mange
„slige retskafne Mænd, at omringe hans Trone! —
„Nu hviler Du, Salige Store! med en hellig Ro-
„lighed i Dit Støv: og helligt vorde mig og mine
„Dit Minde! ja, helligt vorde det den ganske Verden!
„Det velsignes og blomstre, indtil Regnbuen for-
„gaaer!"

Herpaa

rpaa tang den Gamles traurige Muse, og en ..
Taareflod skyllede ned paa hendes vaade Kin-
orpaa Poeten vaagnede af sin Drøm, og kunde
, hvad hun havde synget; hvoraf han sluttede, at samme havde villet forestille ham hans sørgende Fædrejord, og ansaae det altsaa for sin Pligt imod denne, at giøre den fra Hiertet kommende Sørgesang bekiendt, som hun havde fremført over denne store og retskafneste Kongeven, som nu er gaaet over til den anden Verden, for at bevidne hendes Taknemmelighed for hans betydelige Velgierninger, for Verden og dette Land.

Likl. Jon Jonsson.